

Kiekvienas vilnietis, ryte traukdamas į darbą automobiliu jau tikriausiai pastebėjo visame Vilniuje reklamuojamą Lietuvos ekonomikos forumą, įvyksiantį pirmosiomis pavasario dienomis. Iš plakatų besišypsantys žvelgia premjeras Saulius Skvernelis ir susisiekimo ministras Rokas Masiulis. Dar ir Nausėda daug žadančiu žvilgsiu palydi. Pirmas šmėstelėjęs klausimas – kas tai? Negi aukščiausios valstybės galvos reklamuoja komercinį renginį? Kas iš to uždirbo ir kas ką iš ko gavo? O gal tai paslėpta politinė reklama? Jei tai tik purvini įtarimai, tuomet, ar iš 2 metrų aukščio plakatų žvelgiantys Lietuvos politikos VIP'ai (ir ne tik jie: tarp konferencijos dalyvių randu beveik 10 politikų) nepažeidė Lietuvos Respublikos įstatymų ir tinkamai deklaravo savo ryšius su komercinio renginio organizatoriais? Tai reklama *tai* ar ne reklama?

Galime pradėti nuo to, kad LR Reklamos įstatymas nustato, kad “**Reklama** – tai bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.”

Tuomet, ar gali valstybės politikai reklamuoti komercinį renginį? Kokį atlygį jie už tai gauna? Renginio organizatorius, mums visiems žinomas žurnalas, leidžiamas komerciniais pagrindais ir gaunantis pelno iš jo leidybos ir renginių organizavimo, vadina šį renginį konferencija, skirta Lietuvos verslo vadovams ir kviečia ne tik juos, bet dar ir dešimtį Lietuvos politikų tapti pranešėjais ir diskusijos dalyviais. Tokiu būdu iškyla paveikslas apie renginį, kur susirenka daug įtakingų verslo ir politikos atstovų, į kurių būtų labai naudinga atvykti. Ne už dyką, o nusipirkus bilietą, kuris vienai dienai kainuoja – apie 500 Eur, o dviem – apie 600 Eur. Ir kas, jūs manote, galėtų pirkti šiuos bilietus? Ekonomikos ir politologijos mokslų studentai? Verslininkai? O gal valstybinės institucijos, Ministerijos? Tai kas ką reklamuoja? O gal tai puikus būdas „politiškai“ pasireklamuoti, juk nors Prezidento rinkimų kampanija dar neprasidėjo, bet kas galėtų paneigti, kad tai ir yra jos neoficialioji išanginė dalis, o politikų atvaizdai, reklamuojantys komercinį renginį yra atlygis politikams už jų dalyvavimą renginyje ar renginio rėmimą.

Arba kitas pavyzdys – tautinių drabužių vaikams istorija. Tai iš tikrųjų labai gražus gestas iš valdančios partijos lyderio pusės tokiu simboliniu būdu skatinti patriotinius jausmus dar nuo darželio. Ir kostiumų autorius – niekam abejonių nekeliantis menininkas. Ir žinia viešojoje erdvėje taip plačiai nuvilnijusi. Tik štai keli „bet“. Pinigai tai irgi yra iš privačių rankų. O šlovės ir žinomumo spinduliuose už tokią puikią iniciatyvą maudosi viena iš valdančiųjų partijų. Arba jos lyderis. Na gal netiesiogiai, bet neabejotinai. O dar keisčiau visa tai atrodo, nes tautinius rūbelius vaikams įteikinėja valdančiosios partijos deleguoti Seimo nariai. Ar nebandoma tokiu kilniu būdu papirkinėti būsimus rinkėjus per jų vaikus? Ir svarbiausia, niekam tai neužkliūna: nei opozicijai, nei teisėsaugos institucijoms, nei

principingai Prezidentei.

O yra ir priešingų atvejų: antai Viktoras Uspaskich, tuomet ėjęs Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko pareigas, už savo atvaizdo reklamavimą ant konservuotų agurkėlių stiklainio buvo kaltinamas pažeidęs viešųjų privačių interesų derinimo principus ir Seimo Statutą. Teko Viktorui nuplėšti save vaizduojančias etiketes, kad neteršti Seimo nario munduro. Visi smerkė, putojo. Nes tai V. Uspaskich.

Matant tokius pavyzdžius, manęs neapleidžia nuojauta, ar tik nebūsime vėl susidūrę su dvigubais standartais. Kas galima vieniems, absoliučiai neleistina kitiems. Ir net mažesni nusižengimai traktuojami kaip korupcijos faktas. Nuo ko tai priklauso: nuo meto, kuomet tokie faktai iškyla (šiandien tai pavadinčiau priešrinkimine karštine, nors ir maskuojama), nuo pagrindinių veikėjų ar politinio konteksto? O gal nuo teisėsaugos institucijų „užprogramuoto“ požiūrio į šiuos faktus.

Labai įdomu, ką į mano iškeltus klausimus atsakys Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininkė Laura Matjošaitytė ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) l.e.p. pirmininkas dr. Virginijus Kanapinskas. Tačiau yra nenormalu, kad politikai reklamuoja komercinius renginius, nesvarbu, kokiais epitetais mes apibūdintume to renginio svarbą. Dvigubiems standartams tariau tvirtą „NE“. Prieš įstatymą visi turime būti lygūs.

